

autója, melyet Gomulkának nevezett. Dezső bácsi, a hűségese sofőr szó nélkül ült a társaságunkban, míg végül hazavitte a Tanár urat.

Krisztina körüli otthonában az én évfolyamom is megfordult, mikor a diploma évben megköszöntük, hogy tanulhattunk nála. A ház kapujától az emeleti lakásáig a lépcsőket feldíszítette piros muskátlikkal, elegáns hidegtálakkal kínált s mi estig csak az ő bükkörében idéztük az elmúlt öt év gyönyörűségeit Nagy szeretetünkkel ifjú emberré varázsoltuk őt, s ez a varázslat gyönyörű koncerteket eredményezett, mi több egy kézikönyvet is. Még a leckekönyvünkben történt aláírása is különleges volt, két aláírás helyét, egyetlen különleges, zöld tintával, ferdén átölelve töltötte ki. A zöld tinta máig sem veszítette el a színét csak úgy mint az emlékeim tiszta képe sem.

P. Ispán Franciska

Vásárhelyi az „Öreg”

*Vásárhelyi Zoltán
Géczy Olga festménye*

Mindenki így hívta mint a címben szerepel, de azt nem tudom, hogy ő erről tudott-e. A mi évfolyamunk volt az utolsó akiket diplomáztatott. Három pillanatot idézek föl emlékeimből, mely ezt a korszakot jellemezte.

A hetvenes évek egy hétköznapi kedd délutáni nagykorúsos próba a kupolában. Ezen kellett volna minden tanszak hallgatóinak megismerkednie a kóruséneklés örömeivel, közösségfejlesztő hatásával és ezáltal a saját hangszerének éneklő voltát erősíteni. Ilyenkor vagy valami Kodály évfordulóra készültünk és az úgynevezett nagy Kodály műveket tanultuk – Molnár Anna; Békesség óhajtás; Mátrai képek stb., melyeknek anno első megszólaltatója Vásárhelyi volt illetve az ő interpretációja számított etalonnak – ezekre Kodály is annak idején „rábólintott”. A másik anyag a kevésbé ismert oratóriumok előadásának területe, melyhez az akadémia hallgatóinak zenekara adta a kíséretet „Jumi” azaz Simon Albert előkészítő betanításában, szólistái pedig az akkor már nagy reményekre váró énekesek közül kerültek ki pl. Sass Szilvia vagy Budai Lívია. Nekünk karvezetősöknek ez a munka mindennapinak számított nem úgy a többi hallgatónak, akik bizony elég gyér létszámban jelentek meg, nem egy esetben mi léptünk be helyettük mert nem vették komolyan ezt a munkát, de előfordult hangszeres részéről újságolvasás akár kötögetés is.... A létszámenőrzést egy megbízható hallgató Hárs Bori végezte. A zongoránál két neves tanárunk ült Maklári József és Párkai István,

a beéneklésen már túl voltunk. Egyszer csak kivágódott a bejárati üvegajtó és döngő járásával, egyenes tartásával belépett az Öreg szinte felugorva az átlagnál magasabb karnagyi dobogóra, szokásával ellentétben be sem kente a kezét Kaloderma zselével, hogy könnyebben lapozzon és már be is intette Schumann Éden és Péri oratóriumának kezdését. Úgy ahogy elkezdtük minden igyekezetünket beleadva, de ez sem volt elég mert hamarosan leugrott a dobogóról a másik oldalal és berohant a bal oldali üveges tanári szobájába jól bedörrentve az ajtót. Menet közben odaüvöltötte két kollégájának „Jóska, Pista gyertek be! „Nekünk fiataloknak igen szokatlan volt ez a stílus, mert mi nagy tisztelettel voltunk mindhármuk iránt. Megszéppenve vártuk a fejleményeket. Az üvegajtó mögül érteni nem lehetett semmit csak a hangsúlyokból éreztük a feszültséget. Kiszáratva a két fiatalabb tanár megjelent az Öreg elment mi pedig Maklári vezényletéssel folytattuk a próbát, Párkai pedig a szokásos kimagasló zongorajátékával élvezetesen kísérte azt. Tudom mi volt a háttérben, mert a fiatalok képviseletében az Egyetemi Tanács ülésein részt vehettem. Jól emlékszem a szinte mérhető ellenállásra , mely a többi tanszak vezetőitől felé irányult amikor felvázolta a nagy kórus méltatlan helyzetét. Az alábbi kérvényt adta be:

Tisztelt Egyetemi Tanács!

Mi gyakran folytatunk kemény harcot az iskolai énektanítás csökkentése, sőt megszüntetése ellen. Aggódva kérem, nehogy mi is hibába essünk. Vagy ha már voltak hibák, igyekezzünk ezeket kijavítani.

Ezért tisztelettel javasolom, emeljük fel a kötelező karéneket minden tanszakon a IV. évfolyamig bezárólag.

Ez mindössze egy évi munkatöbbletet jelentene, viszont felemelné az énekkar színvonalát a Főiskolánkhoz méltó magaslatra. Egyébként se zárjuk el növendékeinket az éneklés fizikai, pszichika, etikai és művészi élményeinek éltető erejétől.

Kórusunk ügyes-bajos dolgait eddig soha nem terjesztettem hivatalos fórumok elé. Hogy ezt most megteszem, ez azért van, mert az énekkar sorsát szívemen viselem, és jelen helyzetét nem tartom kielégítőnek.

Remélve, hogy az énekkarunk fontosságát az Egyetemi Tanács is átérzi, tisztelettel kérem fenti javaslatom elfogadását.

Budapest, 1973. november 12.

/Vásárhelyi Zoltán/
egyetemi tanár

Forrás: Vásárhelyi Zoltán hagyatékában fennmaradt gépiratos másolati példány.

Az ő küzdő szelleme, mely lehet mondani nem ismert akadály és a semmiből teremtett magas színvonalat már Kecskeméten fiatalkorától társa maradt és ebben az utolsó periódusban már nem talált megértésre. Keserű lehetett ez számára.

A második eset egy szerdai kar-gyakorlaton történt, akkor a mi évfolyamunk volt a gyakorló kórus és a harmadik évfolyam pedig akik már konkrét feladatokkal vezényeltek. Ilyenkor az adott évfolyam tanárja mellett az Öreg is megjelent. Ha úgy értékelte, hogy a vezénylő nem eléggé felkészült odarendelte magához és elkérte a kottáját amiből vezényelt. Megfogta a gerincénél és fellógatta, szólni nem szólt semmit – így jól lehetett látni hányszor nyitotta ki előzőleg és tanulta a művet a jelölt. Ez eléggé megszégyenítő jelenet volt, mert szinte elzavarta az illetőt a mozdulattal.

Magam kétszer vezényelhettem olyan művet, melynek ő volt az első megvalósítója. Negyedévben az évvégi koncerten a Norvégányokat engedélyezte, a Maklári féle felkészítéssel meg volt elégedve, de egyszer a próba után odarendelt magához. Kicsit megjáéjtem, noha tudtam hogy előtte nem kifogásolt semmit. Most sem ez történt, inkább mesélő kedvében volt és a norvégiai emlékeit idézte mondván ez még segíthet a „mosolyognak, de sohasem nevetnek” megvalósításában.

Diploma koncertem második darabja egyben műsorunk zárószáma Bartók Dal című műve volt. No itt már akadtak beleszólásai, főleg azt erőltette, hogy az középső résznél tegyek egy kis legyezőszerű mozdulatot az ütemvégi szünetekre, ez az „Az én lovam szajkó...” kezdetű rész. Nekem ez nem tetszett, mert úgy éreztem benne van a kezemben és csak éppen ettől veszteném el a tempót. Maklárival a felkészülési órán ezt megbeszéltem és tulajdonképpen ő sem forszírozta. Ebben maradtunk a későbbi próbák során sem jött elő ez a probléma. Mint említettem ez volt koncertünk zárószáma, már mindenkiről lehullott az izgalom feszültsége és igen felszabadultan adtuk elő a számot, erről egy zúgós, erős háttérzajú régi kazettám is van... megkaptuk a nagy tapsot, virágokat ahogy az szokás. Ahogy önfeledt örömmel kizúduultunk a Nagyterem színpadáról éppen akkor dőcögött le a tanári páholyból a nyikorgó lépcsőn felém

